

Den Norske Stats Husbank.

Årsberetning 1946.

.....

I. Den Norske Stats Husbank er opprettet ved lov
av 1. mars 1946.

Medlemmer av bankens hovedstyre er :

Olav Meisdalshagen, stortingsmann, formann, valgt av Stortinget.
Gabriel Moseid, stortingsmann, varaformann, valgt av Stortinget.
Jacob Christie Kielland, direktør, oppnevnt av Kongen.
Reidar Schjøth Iversen, banksjef, oppnevnt av Kongen.
Johan Hoffmann, administrerende direktør.

Medlemmer av avdelingsstyrne er :

Bergen :

Nils Handal, ordförer, formann, valgt av Stortinget.
Henrik ter Jung, direktør, oppnevnt av Kongen.
Erling Totland, avdelingsdirektör.

Trondheim :

Alfred Trönsdal, fullmektig, formann, valgt av Stortinget.
Arnt Hinsverk, bonde, oppnevnt av Kongen.
Haakon Hansen, avdelingsdirektör.

Bodø :

Andr. Westgaard, kjøpmann, formann, valgt av Stortinget.
Alfred Nilsen, ordförer, oppnevnt av Kongen.
Ivar Gregusson, avdelingsdirektör.

Hammerfest :

Harald J. Olsen, lärer, formann, valgt av Stortinget.
Richard Bodin, ordförer, oppnevnt av Kongen.
T.A.I.Aas, avdelingsdirektör.

Husbankens filial i Kristiansund :

kontorsjef Claus Neergaard.

Bankens råd : (stortingsvalgt)

Bjarne Pedersen, snekker, formann, Vadsö
Kjell Tellander, rådmann og stortingsmann, Bodö,
Johan Wiik, stortingsmann, Vemundvik,
Jørgen Heggstad, bygn.snekker, Leinstrand,
Ottar Guttelvik, skoleinspektör, Kristiansund N.,
Anders Hausvik, handelsmann, Trengereid i Haus,
Knut Paulsen, sekretær, Laksevåg ,
Ola Lyngstad, fylkesagronom og stortingsmann, Østre Slidre,
R.Hedemann, stasjonsmester, Hjellum pr. Hamar,
Henry Jacobsen, kontorsjef og stortingsmann, Moss,
K.J.Ramsvik, kjøpmann og gårdbruker, Stjörna,
Ivar Bæ, banksjef og stortingsmann, Kristiansund N.

Kontrollkomiteen :

R.Hedemann, stasjonsmester, formann, Hjellum pr. Hamar,
Kjell Tellander, rådmann og stortingsmann, Bodö,
Henry Jacobsen, kontorsjef og stortingsmann, Moss.

Bankens hovedrevisor : Håkon Balstad .

.....

Statens Husbank har et grunnfond på 20 mill. kroner som er skutt inn av Staten og et risikofond på 10 mill. kroner, hvorav Staten har skutt inn 6 mill. og de øvrige 4 mill. er utredet av skatteutjevningsfondet.

Etter § 1 i loven er bankens formål :

- a) å yte lån mot sikkerhet i bebygde eiendommer,
- b) å formidle støtte fra Staten og kommunene til gjenreisning og boligbygging,
- c) å bevilge eller garantere byggelån .

Bankens viktigste oppgave er å gi lån til oppföring av nye bolighus. Når det gjelder gjenreisningsbygg, kan lån også gis til annet enn bolighus, således til forretningsbygg o.l. Utenom de krigsramte områder ytes lån i alminnelighet ikke til bebyggelse på jordeiendommer med mer enn 5 mål dyrket eller dyrkbar jord.

II. Stortinget gjorde den 11. april 1946 vedtak om å samtykke i at styret for Statens Husbank kunne gi landets private aksjebanker og sparebanker et alminnelig tilslagn om at byggelån til boligreisning i 1946 på nærmere bestemte vilkår kunne bli konvertert i Statens Husbank.

Konstituerende styremøte i Statens Husbank ble holdt 30.april 1946. I henhold til den nevnte fullmakt fra Stortinget gjorde styret i dette møte vedtak om en midlertidig ordning for å muliggjøre byggelån til gjenreisnings- og boligbygging i 1946.

Styret ga alle landets banker og sparebanker et alminnelig tilslagn om konvertering av byggelån som ble ytet i samsvar med nærmere vilkår fastsatt av Forsynings- og Gjenreisningsdepartementet den 24.april 1946 etter forutgående forhandlinger med Justisdepartementet, Bank- og Sparebankinspeksjonen, Den Norske Bankforening og Centralforeningen for Norges Sparebanker.

Ordningen innebar at lånsökerne inntil videre ikke behövde å forelegge den enkelte lånesak for Husbanken. Söknad ble sendt inn til husnemnda i vedkommende kommune. Etter å ha passert 2 takstmenn, som ble tatt ut av byggelånsbanken, og deretter kommunestyret (formannskapet), ble byggelånsaken avgjort av den bank eller sparebank som skulle gi byggelån. I förste omgang var det således de kommunale myndigheter og byggelånsbankene som fikk ansvaret for avgjørelsen innenfor rammen av de retningslinjer som var trukket opp. For at Husbanken skulle være bundet av konverteringstilsagnet, måtte kommunestyret (formannskapet) ha overtatt de vanlige forpliktelser som fölger av husbankloven i forbindelse med lån i Statens Husbank, d.v.s. ha overtatt garantiansvar for 1/3 av mulige tap på ordinarie rentebärande lån og plikt til å dekke 1/3 av eventuell stönad som Husbanken måtte bevilge. Byggelånsbankene fikk anledning til å beregne seg en årlig rente av 1 % over Norges Banks till enhver tid gjeldende diskonto samt $\frac{1}{2}$ % provisjon for den risiko som var forbundet med byggelånet og for arbeidet med lånesaken. Når bygget var ferdig, ble renten å sette ned med $\frac{1}{2}$ %.

Husbankens konverteringstilsagn gikk ut på at byggelånet kunne konverteres i fast lån i Husbanken når bygget var oppført i fullt ferdig stand. Hvis et bygg på grunn av arbeids-

stans, force majeure, materialmangel eller likn. ikke kunne gjøres ferdig innen 2 år etter at byggelånet var bevilget, hadde dog byggelånsbanken rett til å kreve at den utbetalte del av bygg-lån med renter og omkostninger skulle overtas av Husbanken.

I rundskriv fra Justisdepartementet til fylkesmennene av 19.juni 1946 ble det gitt beskjed om at i alt 114 kommuner som departementet antok var særskilt vanskelig stillet, inntil videre skulle være fritatt for å innbetale sine tilskudd til Husbankens stönad, og at en også holdt den mulighet åpen at de senere i samsvar med husbanklovens § 23 kunne bli helt fri-tatt for å betale tilskuddene.

Forskrifter for bankens råd ble fastsatt ved kgl. resolusjon av 7.juni 1946 og förste rådsmøte ble avholdt 13.juni 1946.

Rådet gjorde vedtak om opprettelsen av fölgende avdelingskontorer :

1. Avdelingskontor i Bergen, omfattende Sunnmøre, Sogn og Fjordane, Bergen by, Hordaland og Rogaland.
2. Avdelingskontor i Trondheim, omfattende Sør- og Nord-Tröndelag.
3. Avdelingskontor i Bodö, omfattende Nordland og de ikke krigsherjede strök i Troms.
4. Avdelingskontor i Hammerfest , omfattende Finnmark og de krigsherjede strök i Troms .

Videre ble det gjort vedtak om å opprette en filial i Kristiansund omfattende Nordmøre og Romsdal . Filialen skulle sortere direkte under Husbankens hovedkontor i Oslo.

Rådet avgav videre innstilling til departementet om revisjonsordningen for banken. I tilslutning hertil anmodet rådet den nye kontrollkomite om å framkomme med forslag til revisjonsinstruks til neste rådsmøte.

Rådet godkjente den foreløpig fastsatte utlånsrente for bankens ordinære lån på $2\frac{1}{2}\%$. Det anmodet styret om til neste rådsmøte å framkomme med en utredning om lånegrensene og forslag til forskrifter om bankens virksomhet i det hele. Inntil så kunne skje, fant rådet at bankens virksomhet måtte ledes etter

styrets skjønn på grunnlag av den midlertidige ordning.

III. I medhold av rådets vedtak og med samtykke av Forsynings- og Gjenreisningsdepartementet har Husbanken opprettet avdelingskontorer i Bergen, Trondheim, Bodø og Hammerfest og filialkontor i Kristiansund N.

Arbeidet med organiseringen av hovedkontore og avdelingskontorene har pågått utover sommeren og høsten. Det har lykkes å skaffe permanente lokaler til hovedkontoret (Roald Amundsensgt. 6 i Oslo) og provisoriske kontorlokaler til avdelingskontorene. I Hammerfest har kontoret til rådighet en brakke, men innflytning har først kunnet finne sted over nyttår.

Ved årsskiftet var opprettet disse stillinger :

Hovedkontoret :	Adm. direktør Underdirektør Kontorsjef Hovedbokholder Hovedkasserer 2 Takstinspektører Konsulent 5 Sekretærer 10 Assisterter
Avd.kont. Bergen :	Avdelingsdirektør Kontorsjef 2 Sekretærer 2 Assisterter
Avd.kont. Trondheim :	Avdelingsdirektør Konsulent Sekretær 2 Assisterter
Avd.kont. Bodø :	Avdelingsdirektør Konsulent Sekretær 2 Assisterter
Avd.kont. Hammerfest :	Avdelingsdirektør Kontorsjef Konsulent Sekretær 2 Assisterter

Banken har en hovedrevisor i fast hovedstilling.

Stillingen som kontorsjef i Husbankens filial i Kristiansund ble besatt 5.desember 1946. Årsaken til at det trakk ut med besettelsen var at en måtte avvente departementets av-

gjørelse av hvorledes det i framtiden skulle forholdes med Gjenreisningsinstituttet i Kristiansund.

I löpet av hösten er bankens takstapparat blitt utbygget. Landet er inndelt i 117 takstdistrikter. I hvert takstdistrikt er en fast oppnevnt takstbestyrer (hovedtakstmann) og et lokalt utvalg av takstmenn som er oppnevnt etter innstilling fra kommunestyrrene i de kommuner som hører til takstdistriktet. Takstnemnda skal i den enkelte sak bestå av takstbestyreren og 1 medlem av takstmannsutvalget, fortrinnsvis en takstmann fra vedkommende kommune. Det er takstbestyreren som uttar den takstmann som skal være med på den enkelte takst. Under den midlertidige ordning har imidlertid bankene og sparebankene stått fritt med hensyn til om de vil nytte Husbankens takstapparat eller sine egne takstfolk. Når Husbanken tar til med konverteringen av de lån som er gitt under den midlertidige ordning, skal ferdigtakstene holdes av Husbankens takstnemnder. Fra det tidspunkt da den midlertidige ordningen opphører, overtar de også forhåndstakstene. Ved utgangen av året var det oppnevnt takstbestyrer og takstmenn i de fleste takstdistrikter, dog unntatt Nord-Troms og Finnmark, hvor oppnevning først kan skje i begynnelsen av 1947.

I samsvar med bestemmelsen i § 11 i husbankloven har de fleste av landets kommuner valgt husnemnd. I de fleste landkommuner er det småbruknemnda eller bolignemnda som er valgt til husnemnd.

Med Finansdepartementet har det vært forhandlet om opptaking av ihendehaverobligasjonslån, og det har vært enighet om at dette kunne utstå til 1947.

Stortinget har på statsbudsjettet for budsjettåret 1946/47 bevilget under

kap.790: støtte til boligbygging gjennom Statens Husbank	kr. 25.000.000,-
kap.791: Statens Husbank-administrasjonsutgifter	500.000,-
	<u>kr. 25.500.000,-</u>

Med hensyn til bevilgningen til støtte bemerkes at det er forutsetningen at beløpet ikke vil dekke de utgifter som vil påløpe, men at en har funnet det forsvarlig å fordele utgiftene over flere terminer. I administrasjonsutgiftene inngår også de påregnede takstutgifter i forbindelse med de lån bankene bevilger, idet disse utgifter etter § 12 i husbankloven skal dekkes av banken.

IV. Den midlertidige ordning har etter styrets mening svart til hensikten, selv om det jo er vanskelig å felle noen endelig dom för en er ferdig med konverteringen av de lån som er bevilget i 1946. Både for lånsökerne, kommunene, byggelånsbankene og Husbanken selv har det vært visse ulemper forbundet med at de enkelte lånesaker ikke er blitt forelagt for Husbanken för bevilgningen av byggelån, men först er blitt innrapportert til Husbanken etter bevilgningen av lånet. Imidlertid er det hevet over enhver tvil at en ikke ville hatt noen nytte av Husbanken i byggesesongen 1946 hvis en ikke hadde satt i verk en slik ekstraordinær ordning. Samarbeidet med kommunene og bankene har stort sett vært tilfredsstillende. De vanskeligheter som har forekommet kan ikke i og för seg föres tilbake bare på den midlertidige ordning, men har dels vært alminnelige begynnelsesvanskeligheter, dels er det manglen på bygningsmaterialer, forsinkelsene i byggearbeidene og usikkerheten som fölge av stigningen i byggekostnadene som har vanskeliggjort også finansieringsvirksomheten.

I henhold til pkt. 14 i de vilkår som er fastsatt av Forsynings- og Gjenreisningsdepartementet skal byggelån som byggelånsbankene bevilger etter den midlertidige ordning, innmeldes til Husbanken av vedkommende byggelånsbank etter hvert som de bevilger lånene. Av byggelån som er bevilget av byggelånsbankene pr. 31.desember 1946 er pr. 6.mars 1947 innmeldt 2.148 lån til Husbanken til et samlet beløp av kr. 76.841.011.-. En kan gå ut fra at byggelånsbankene pr. 31.desember 1946 har bevilget etter den midlertidige ordning ytterligere byggelån som Husbanken ennå ikke har fått oppgave over.

Den innmeldte lånemasse fordeler seg slik :

Hovedkontoret	:	1652	lån til et beløp av kr.	58.026.705.-
Avd.kont. i Bergen	:	210	"	11.049.598.-
"	i Trondheim:	140	"	4.386.844.-
"	i Bodø	136	"	3.147.864.-
"	i Hammerfest	10	"	230.000.-
X	Tilsammen	: 2148	lån til et beløp av kr.	76.841.011.-

~~pr. m. 38.800,-~~

Finansieringen av byggingen av permanente hus i Nord-Troms og Finnmark i 1946 har i det vesentligste vært ordnet fra Finnmarkskontoret i Harstad. De lån som er bevilget derfra er ikke innmeldt til Husbankens Hammerfestavdeling, men forutsetningen er at de i likhet med bankenes byggelån skal overtas av Husbanken

etter hvert som husene blir ferdige. Finnmarkskontoret kan ikke på det næværende tidspunkt oppgi hvor stort beløp som vil bli innmeldt til konvertering. I 1947 skal byggelånsvirksomheten til Finnmarkskontoret i Harstad i alt vesentlig opphøre.

En forholdsvis mindre del av de bevilgede byggelån gjelder de krigsherjede strøk. Dette henger sammen med at de krigsskadelidte kommer nokså langt på veg med byggingen ved hjelp av den krigsskadeerstatning som de mottar av Krigsskade-trygden for bygninger. En kan dog neppe regne med at flertallet av de krigsskadelidte ikke vil ha behov for lån i Husbanken.

En temmelig dominerende del av de innkomne søknader (ca. 3/4) er fra hovedkontorets område. Det synes i det hele tatt som det har vært noe ujevnt fra sted til sted i hvor stor utstrekning den midlertidige ordning har vært benyttet, og tilslutningen er jevnt over best på Østlandet, og særlig i Østfold og Telemark. Når ordningen er kommet mindre i gang i avdelingskontorenes distrikter, skyldes det vel i noen grad at det ikke var mulig å få avdelingskontorene i ordinær virksomhet før mot ./. slutten av året. Ellers viser en til vedlagte tabell over fordelingen av de søknader som det forelå fullstendige statistiske opplysninger for i 1946, i alt 1885 søknader av de ca. 2.065 som var kommet inn ved årets utløp.

En har i atskillig utstrekning måttet dispensere fra kravet om bindende anbud, særlig når det gjelder småbygg der byggherren utfører en betydelig del av arbeidet selv, og hvor stift krav til anbud sannsynligvis ville fordype arbeidet. Mange steder har det vært vanskelig å få bindende anbud, men en har inntrykk av at det har virket heldig at Husbanken har fastholdt kravet som hovedregel. En regner med at byggekostnadene ellers ville ha steget mer enn de har gjort mange steder i landet .

Det har også vært behandlet søknader om dispensasjon fra andre av reglene i rundskriv nr. A 1, således fra reglene om størrelsesgrensene for leilighetene og fra reglene om lånegrensene. På disse områder har det bare vært gitt meget få dispensasjoner.

Mange av de innsendte byggelånsøknader har inneholdt meget ufullstendige oppgaver. Spørsmålene i skjemaet er da blitt krevd besvart fullstendig, og en har sørget for at det foreligger fullstendige finansieringsplaner i alle tilfelle. Derimot har en måttet godta temmelig ufullstendige byggebeskrivelser, kostnads-

overslag og driftsbudsjetter, idet det ikke har vært sendt ut noe skjema eller noen detaljert instruks om hvordan disse skulle settes opp. Dette hoper en å få rettet på under den endelige ordning hvor det er tatt inn rubrikker for disse opplysninger i söknadskjemaene. Under den endelige ordning håper en også å få gjennomført en noenlunde tilfredsstillende kontroll med tegningene, som hittil har vært lite tilfredsstillende i nokså mange tilfelle.

De reelle innvendinger en har måttet gjøre mot enkelte innvilgede byggelån gjelder for flotte bygg, bygg som er utstyrt for dårlig eller som er altfor små og bygg der byggekostnadene er blitt urimelig høye. Slik som ordningen har vært med innmelding av byggelånene til Husbanken først etter at de har vært bevilget, har en på disse områder som regel møttet nøyne seg med henstillinger om forandringer og forholdsordre for senere tilfelle.

En har foretatt kvartalsvis statistisk bearbeidelse av de byggelån en har fått innmeldt for å få best mulig oversikt over lånemassen, byggekostnadene etc. Hovedresultatene er samlet i stensilerte kvartalshefter, som bl.a. viser de geografiske variasjonene i byggekostnadene, med toppler i og omkring de største byene, gjenrotningsbyene og Østfold-byene.

Disse resultatene har en også fått bekrefte på ved oppgaver en har samlet inn fra kommuner over hele landet. I alt ble 226 kommuner spurta, og av disse hadde 122 svart ved utløpet av året og 98 pr. 30. oktober, da en sendte ut en stensilert oversikt over hovedresultatene. Disse oppgavene gjelder inntekter, byggekostnader, husleier og et par supplerende spesialoppgaver. De er tenkt til hjelp ved fastsettingen av den sosialt forsvarlige husleie og de nødvendige stönadsbeløp. For inntektenes vedkommende har en også samlet inn oppgaver fra de forskjellige arbeider- og arbeidsgiverorganisasjonene.

En har i løpet av hösten forberedt overgangen fra den midlertidige til den endelige ordning, samt konverteringen av den lånemasse som er bevilget under den midlertidige ordningen. Husbanken ga i rundskriv av 21. desember 1946 beskjed om at den midlertidige ordningen skulle opphøre fra 1. februar 1947. Husnemndene skulle således fra dette tidspunkt ikke ta imot nye lånsøknader i henhold til den midlertidige ordning. Den viktigste forskjell vil bestå i at alle lånsøknader nå skal prøves av Statens Husbank før det bevilges byggelån. Finansieringen må

således bringes i orden før byggearbeidet settes i gang.

En har innhentet samtykke fra de enkelte medlemmer av rådet og fra departementet til at det tas til med konverteringen før det er fastsatt endelige forskrifter om banken etter § 26 i husbankloven. En har likeledes forelagt for departementet og bankrådets medlemmer til godkjenning de skjemaer for pantobligasjoner som skal nytties .

Med henblikk på konverteringen og overgangen til den endelige ordning har en tatt opp forskjellige viktige spørsmål som må løses før det kan bevilges faste lån. En nevner bl.a.:

Spørsmålet om en særskilt prioritetsordning for de krigsskadelidtes egenkapital i gjenreisningsbyggene er tatt opp med Forsynings- og Gjenreisningsdepartementet. Foranledningen er at spørsmålet er reist av Stortingets kommunalkomite under behandlingen av departementets budsjett. Spørsmålet er dog ikke brakt til noen endelig løsning før utgangen av året.

Spørsmålet om bykommunenes frafallelse av eiendomsskatt av nybygg er tatt opp og forelagt for Finansdepartementet, Forsynings- og Gjenreisningsdepartementet og Justisdepartementet.

Spørsmålet om fastsetting av felles retningslinjer for bedømmelsen av husleiene i nybygg er tatt opp med Prisdirektoratet.

Det følger av seg selv at Husbanken til stadighet arbeider i nærmeste kontakt med Boligdirektoratet om løsningen av de forskjellige spørsmål. Spesielt har en lagt vekt på å trekke inn distriktsarkitektene i kontrollen med den bebyggelse som skal føres opp med husbanklån.

Spørsmålet om særskilt husleiestönad til familier med flere barn å forsørge som et supplement til Husbankens vanlige stönad er tatt opp til utredning.

Det sier seg også selv at det hele tiden har vært arbeidet med spørsmålet om fastsetting av de endelige lånegrenser og om retningslinjene for Husbankens stönadspolitikk uten at en har funnet det hensiktsmessig å binde seg til endelige bestemmelser før en har vunnet noen nærmere erfaring. Forutsetningen har vært at endelige forskrifter om Husbankens virksomhet skal bli fastsatt av departementet etter innstilling som gis av rådet på det ordinære rådsmøte våren 1947.

En nevner endelig at det har vært drevet forhandlinger med Norges Industriforbund om industriens medvirking til oppföring av arbeiderboliger, med Statistisk Sentralbyrå om offentliggjørelse av ajourfört materiale om byråets og Norges Brannkasses indeks over byggekostnader, med Norske Boligbyggelag om boligkooperasjonen og med Statens Småbruk- og Boligbank om arbeidsfordelingen mellom denne banken og Husbanken. Styrets syn på sistnevnte spørsmål har en underrettet departementet om.

V. Husbankens styre finner til slutt grunn til å bemerke at etter dets mening er følgende tre forhold av avgjørende betydning for om det skal lykkes å nå det mål som Husbanken har satt seg :

- 1) Utformingen av en hensiktsmessig låne- og stönads-politikk.
- 2) Istandbringelsen av et godt samarbeid med kommunene og de private banker og sparebanker og utbygging av et godt takstapparat.
- 3) Begrensning av byggekostnadene.

Ad 1. Hovedformen for stönad fra Husbanken bör etter styrets mening være nedskrivningsbidragene som bevilges etter generelle retningslinjer. Utgangspunktet er at nedskrivningsbidragene innenfor bestemte grenser for leilighetenes størrelse beregnes i forhold til antall brutto m² golvflate. Det blir nødvendig med en soneordning for å tilpasse stönaden slik at den kan bli størst i de distrikter hvor forholdet mellom byggekostnader og inntekter er særlig ugunstig og mindre der forholdet er gunstigere. Mens den støtte som gis i form av nedskrivningsbidrag forutsetningsvis skal være varig, kan det komme på tale å dekke visse mer forbigående behov for stönad i form av rentesubvensjon (og/eller avdragslettelse). Det viktigste behov som rentesubvensjonen kan dekke, er å gi særstönad til familier med barn. Som nevnt ovenfor er spørsmålet tatt opp til utredning, og styret håper å kunne sette ut i livet en ordning med renterabatt etter husbanklovens § 23 allerede for de förste lån som bevilges. Det er uten videre klart at de höye byggekostnader i förste rekke rammer familier med flere mindreårige barn. En slik ordning må gjennomføres i nært samarbeid med kommunene. Ordningen vil bli forelagt for departementet för den settes ut i livet. En vil ta forbehold om at den når som helst kan bringes til opphør, slik

at Stortinget vil stå fritt til om det vil godkjenne den.

Ad 2. Som nevnt ovenfor har samarbeidet med kommunene og bankene i denne første tiden stort sett vært tilfredsstillende, og det skulle være grunn til å tro at oppgaven blir ennå lettere å løse når en kommer over til den endelige ordning. Hva takstapparatet angår, håper en det skal lykkes etter hvert å få utbygd det til et pålitelig og tjenlig instrument for banken.

Ad 3. Forutsetningen for at det skal lykkes å løse boligspørsmålet på en sosialt forsvarlig måte, er at en greier å få herredømme over byggekostnadene. En skulle ha et godt startgrunnlag med prisreguleringen, det lave rentenivå og Husbankens låne- og stønadsordning. Det er imidlertid et faktum at byggekostnadene er steget sterkt i 1946. Prisindeksen for byggekostnader viser at selv de lovlige kostnader til arbeidslønn og materialer i løpet av 1946 er steget så sterkt at det mer enn oppveier den nedsettelsen av byggekostnader som var følgen av opphevingen av omsetningsavgiften på byggematerialer i begynnelsen av 1946. Det er dessuten på det rene at de faktiske byggekostnader jevnlig over ligger betydelig høyere enn hva prisindeksen for byggekostnader viser, i allfall på de krigsskadde stedene og i og omkring de største byene. Uten at en vil gå nærmere inn på årsakene til dette, vil en understreke betydningen av i størst mulig utstrekning å få eliminert denne del av prisstigningen. Husbanken vil for sitt vedkommende gjøre alle anstrengelser for å medvirke til dette.

O s l o, 1. januar/6. mars 1947.

Olav Meisdalshagen Gabriel Moseid Jacob Christie Kieland

Reidar Schjøth Iversen Johan Hoffmann